

EL XÀFEC DE VANCOUVER

Catalans a Vancouver

Número 35 - Setembre 2005

Amb el suport de la Secretaria de Cooperació Exterior del Departament de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya

<http://www.casalcatala.ca>

En aquesta edició...

Anuncis, Notícies, Xafarderies	2
Auca del 11 de Setembre.....	3
L'Onze de Setembre.....	4
Els Gitanos, Ballarin.....	6
Llagostins, Isabel-Clara Simó.....	7
Biblioteca.....	8
Cuina Catalana.....	8

EL XÀFEC!!! de Vancouver esta publicat pel Casal Català de Vancouver (CCV). Ni EL XÀFEC!!! ni la Junta Directiva del CCV comparteixen necessàriament les opinions expressades en els articles signats. La nostra adreça és:

Box 2152 Station Main terminal.
Vancouver, BC V6B 3V3

Tel/Fax (604)684 3667
casal@casalcatala.ca
<http://www.casalcatala.ca>

Editor de EL XÀFEC!!!: Tania Colina i Trueta

Col.laboradors: Anna Maria Vinas,
Angelina Miró, Ramon Cuellar, Elia Robles
i Carles Roch.

Amb el suport de la Secretaria de Cooperació Exterior del Departament de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya

A n u n c i s , N o t í c i e s , X a f a r d e r i e s . . .

-Per a la DIADA, el proper diumenge 11 de setembre, veniu tots preparats per a ballar sardanes i cantar "ELS SEGADORS" a la Plaça Catalunya de la Seu del nostre Casal

-El diari Avui ha publicat l'exemplar número 10.000, per aquesta raó: FELICITATAS AVUI!!! de part de tots els membres del Casal.

-Un cop més, Prat de la Riba: Enric Prat de la Riba va tenir una vida curta però políticament intensa. Més enllà de la crítica ideològica al seu conservadorisme, la seva figura és respectada pel catalanisme polític, que li reconeix la tasca d'impulsar i posar en marxa el primer govern autònom del país des de la desfeta del 1714 a través de la creació de la Mancomunitat de Catalunya, fruit de la unió de les quatre diputacions provincials.

-Avui, en ocasió del 88 aniversari de la seva mort, oferim un article de l'historiador Jordi Casassas i Ymbert (1-8-2005), que en el context de la complicada discussió del nou projecte d'Estatut d'Autonomia, analitza la significació d'un Prat de la Riba que va saber sumar les voluntats més diverses, sovint ideològicament distants, en un projecte institucional, de país.

-El Sr. Garpar Ricart i Sra. han estat a Vancouver del 2 al 6 d' agost i han donat molts records

per tots els del Casal. El Sr. Ricart era regidor de l'Ajuntament de Tortosa quan es va celebrar el Bicentenari d'en Pere d'Albèrni i va venir a Vancouver com a representat del municipi de Tortosa.

-Al Metropolitan Museum de Modern Art de Nova York (2007) i al Museu de Cleveland (2006) es fara una gran exposició titulada "Barcelona i Modernitat" amb obres de: Gaudí, Picasso, Dalí, Casas, Mir, Rusiñol i Nonell.

- L'UNESCO ha declarat Patrimoni de la Humanitat quatre obres més d'en Gaudí. Són: La Casa Batlló, la Casa Vicens, la façana del naixement de la Sagrada Família amb la seva Cripta i la Cripta de la Colonia Güell.

- La familia Gimenez-Perez s'ha vist beneïda amb el naixement d'una nena, Emma. Enhorabona als avis i als pares.

- Felip Formosa reb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes i diu: "Soc pesimista, si la cultura va lligada a la vida política, ho tenim malament".

- Rafael Nadal, amb 19 anys, guanya el Roland Garros 2005.

- 43 companyies catalanes s'instal·len a Xina per poder competir dins del mercat global.

- Després de tres nens, la Infanta Cristina ha tingut una nena. Es dira Irene.

- Blair anuncia que congelara el Referendum sobre la Constitució Europea. Ell sera President de la comunitat europea a partir del primer de Juliol.

- Els Kurds Iraquians demanen assessament a l'Institut d'Estudis autonòmics pel seu reconeixement territorial dins de la nova constitució de l'Iraq i pel seu futur Estatut dins l'estat iraquia.

- Dins del nou Estatut de Catalunya, aquesta es definirà com a Nació.

-La senyera onejara al balcó principal de l'Ajuntament de Maple Ridge els dies 9, 10,11 de Setembre en motiu de la diada de Catalunya.

AUCA DE L'ONZE DE SETEMBRE

1. Catorze de mil set-cents,
els catalans innocents,

2. que ni desespereu mai,
l'onze de setembre, ai!

3. Sola està la Barcelona
car tothom ens abandona.

4. A ciutat, en cap casal
hi ha llum, ni pa, ni sal.

5. Felip cinquè, de Borbó,
ens estany al gargamú.

6. Lluís catòlic, el rei sol,
nostra ombra i desconsol.

7. Pupuli i Berwick, tots dos,
ens mosseguen com un gos.

8. Villaroel, gran general,
és coratjós i cabdal.

9. A les muralles hi ha gent
valents de tot estament.

10. Homes joves i molts vells,
baionetes als fusells.

11. I pagesos amb volants
o amb les diques a les mans.

12. Amb barretina o banet,
ens defensen a pen dret.

13. Catorze mesos de setge,
hi ha lluita a sang i fetge.

14. Mentre el canó va tronant
la muralla es va enfonsant.

15. L'aire és groguenc, fosc el cel,
la mort està el seu vel.

16. Oudres, crits, grecs, plocs, gemecs.
homes ferits i mig cecs.

17. Auren fum, sang, mort i foc,
és un drama, no és un joc.

18. Rafael Casanova, al tard,
és ferit al baluard.

19. Santa Eulàlia, que és patrona,
bona protecció li dona,

20. per mantenir la bandera,
en aquesta hora severa.

21. Barcelona és ocupada
malgrat tanta sang vessada.

22. Les Institucions amades,
ens foren arrabassades.

23. Aquell dia malaurat
és fins ara recordat.

24. I fins en firm la Diada,
amb dignitat recolzada.

Quadre: A. Estruch
Canta Sabadell

Lletra:

Ramon Cuéllar i Sorribes
Assessorament:

Joan Vilamala i Terricabres

L'Onze de Setembre

La primera llei aprovada pel Parlament de Catalunya en constituir-se l'any 1980 fou la que declara l'11 de setembre festa nacional de Catalunya en els següents termes:

“(…) El poble català en el temps de lluita va anar assenyalant una diada, la de l'onze de setembre, com a Festa de Catalunya. Diada que, si bé significava el dolorós record de la pèrdua de les llibertats, l'onze de setembre de 1714, i una actitud de reivindicació i resistència activa enfront de l'opressió, suposava també l'esperança d'un total recobriment nacional.

“Ara, en reprendre Catalunya el seu camí de llibertat, els representants del Poble creuen que la Cambra Legislativa ha de sancionar allò que la Nació unànimement ja ha assumit.

“Per això el Poble de Catalunya estableix, per la potestat del seu Parlament, la següent Llei:

“Article primer. Es declara Festa Nacional de Catalunya la diada de l'onze de setembre.

“Article segon. Aquesta Llei entrarà en vigor el mateix dia de la seva publicació en el Diari Oficial de la Generalitat.

“Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta Llei cooperin al seu compliment i que els Tribunals i Autoritzats als quals pertoqui la facin complir.

Jordi Pujol, President de la Generalitat de Catalunya.

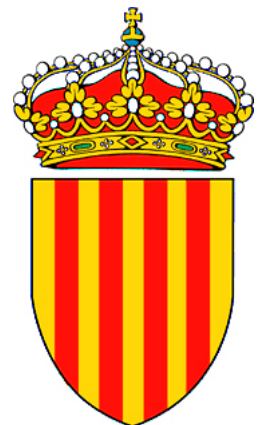
Joan Rigol, Conseller de Treball.

Barcelona, 12 de juny de 1980”.

L'escut

L'escut de Catalunya és l'escut dels comtes reis sobirans de Barcelona: fons d'or amb quatre pals de gules. Aquest és un dels quatre escuts més antics d'Europa, ja que el primer document en el qual apareix és un segell del comte Ramon Berenguer IV de l'any 1150. Tanmateix, com a senyal preheràldic, els pals vermells sobre fons d'or ja els trobem als sepulcres romànics del comte barceloní Ramon Berenguer II el Cap d'Estopes (mort el 1082) i la seva besàvia Ermessenda de Carcassona (morta el 1058), muller que fou del comte Ramon Borrell I, ambdós sepulcres a la catedral de Girona.

Els comtes de Barcelona, sobirans de tot el territori de Catalunya, aconseguiren també, per raó del matrimoni de l'esmentat comte Ramon Berenguer IV el Sant amb la reina Peronella d'Aragó, el regne d'Aragó i el comtat de Ribagorça. Des d'aleshores (1137) i fins al 1714, l'escut dels comtes de Barcelona, ja amb el títol de reis, fou l'escut de l'anomenada Corona d'Aragó (formada originàriament per Catalunya i Rosselló, Aragó, València i les Illes Balears), que s'estengué a altres països de la Mediterrània (Provença, Sicília, Sardenya, etc.), i avui dia forma el tercer quarter de l'escut del regne d'Espanya.

L'himne

Els Segadors és l'himne nacional de Catalunya des de final del segle XIX. El text literari actual és degut a Emili Guanyavents i data de 1899. Utilitza elements de la tradició oral que ja havia recollit anteriorment l'escriptor i filòleg Manuel Milà i Fontanals el 1882. La versió musical és de Francesc Alió, que la compongué l'any 1892 adaptant la melodia d'una cançó ja existent. Cal, doncs, veure darrera l'himne una

primitiva cançó nascuda arran dels fets històrics de 1640: la guerra dels catalans contra el rei Felip IV, en la qual els pagesos protagonitzaren episodis importants.

L'himne té les característiques d'una crida aferrissada a la defensa de la llibertat de la terra. Solemne i ferm, uneix voluntats a favor de la supervivència d'un poble que proclama la seva realitat nacional.

Per la llei del Parlament de Catalunya de 25 de febrer de 1993, Els Segadors va ser declarat himne nacional de Catalunya.

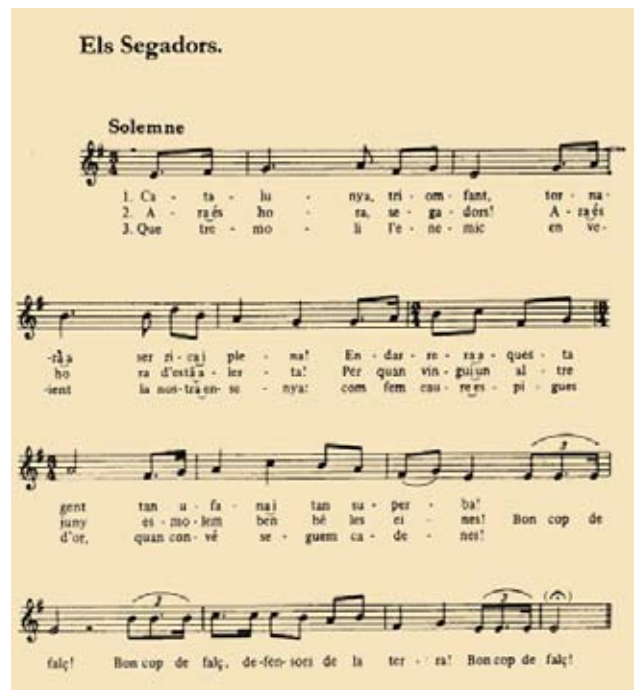
L'enregistrament oficial sonor fou realitzat i divulgat l'any 1994.

TEXT DE L'HIMNE NACIONAL

Catalunya, triomfant,
tornarà a ser rica i plena!
Endarrera aquesta gent
tan ufana i tan superba!
Bon cop de falç!
Bon cop de falç, defensors de la terra!
Bon cop de falç!
Ara és hora, segadors!
Ara és hora d'estar alerta!
Per quan vingui un altre juny
esmolem ben bé les eines!
(tornada)
Que tremoli l'enemic
en veient la nostra ensenya:
com fem caure espigues d'or,
quan convé seguem cadenes!
(tornada)

Els Segadors.

Solemne

1. Ca - ta - lu - nya, tri - om - fant, tor - na -
2. A - ra és ho - ra, se - ga - dors! A - ra és
3. Que tre - mo - li l'e - ne - mic en ve -

-ra ser ri - ca i ple - na! En - dar - re - ra a - que - ta
ho ra d'esti - a - les - ta! Per quan vin - guin al - tre
-ient la nos - tra en - senya: com fem cau - re es - pi - guet

gent tan u - fa - na i tan su - per - ba!
juny és mo - ment ben bé les ei - nes! Bon cop de
d'or, quan con - vé se - guem ca - de - nes!

falç! Bon cop de falç, de - fen - sors de la ter - ra! Bon cop de falç!

Fragment de 12" de l'himne nacional de Catalunya

APLEC DE TARDOR

L'Aplec de Tardor torna a estar aquí!!!, el proper diumenge 11 de Setembre, a partir de les 11:00 AM. Veniu a celebrar la Diada Nacional de Catalunya.

Es fara a la seu del Casal al 9050 Cameron St. Si us cal més informació truqueu a l'Anna Maria (604-421-5364).

Com sempre, l'amanida anira a càrrec del Casal i haura una barbacoa per aquell que la vulgui

utilitzar. Encoratgem a tothom a portar coses per compartir en un pot-luck!

No cal dir que depenent del temps ho farem bè al jardí, o ho farem a l'interir del Casal. En tots els casos es recomana de portar per si de cas impermeables i/o paraigües.

ELS GITANOS

Encara els recordo de quan era menut. No és pas que la gent de casa se'ls mirés de massa bon ull. Si no em rentava ben rentat em deien gitano, quan vaig agafar el sant vici d'acampar a muntanya, ni que fos sol, em tornaven a dir gitano.

El García Lorca no va fer famosos els gitanos ni que fos "montado en potro de nácar", en va fer els civils, "con el alma de charol, de plomo las calaveras".

Han canviat els temps. La gitaneria ja no corre pel món amb carros guarnits, tampoc no roba gallines, ves qui lels pot trincar de les nostres grandioses fàbriques d'ous.

Algun savi, que en deu saber molt, s'ho ha estudiat ben estudiat. No n'ha tret ben bé l'aigua clara, però una o altra n'havia de ventar per quedar tranquil. Tocant-les sobre els gitanos, els troben vinguts de per allà l'Hongria, de la Romania i ves a saber si de l'Índia.

El fet, però és que el nom de gitanos els ve d'egiptans. A Anglaterra, amb el gust que troben a cargolar la llengua, encara ho engeguen millor, els diuen gipsys(corrector saberut, si ho escric malament, aparia-ho).

Sense fer massa cabal de com els les pengen els paios, els gitanos se senten descendents dels faraons. No debades una de les seves glòries folklòriques es deixava dir la Faraona. Podia ben cantar:

"Soy de la raza calé,
que al mundo dicta sus leyes,
hijo de padres gitanos
y llevo sangre de reyes
en la palma de la mano."

Parlem i lloem molt justament el poble d'Israel, que ha sobreviscut segles i segles, n'ha sofert moltes i va morir als crematoris. Doncs, germans, sense tenir cap banca enlloc, amb fama de viure de robar gallines i també cremats als crematoris, els gitanos han sobreviscut segles i segles.

Us en contaré una de molt bella, i va de debò.

Essent de famílies picades entre elles, el Romeo i la Julieta, que diguéssim, es van enamorar. Moriren junts i em temo que de mala mort. A Roma. Ambdós venien de Romania. Per camins que només ells se saben, dugueren la parella morta per la Iugoslàvia del Tito, per l'Hongria comunista, per la Transilvània del Ceacescu. Els van enterrar junts als peus del Càrpats. Molt més reals que el Dràcula, sense un Shakespeare que en cantés els amors malaurats en vida i benaurats en mort.

Els gitanos són un poble que ha viscut a la seva, a les seves lleis i usos no escrits, més savis que la nostra lletra menuda. Veureu. Mentre la supercaixa venta fora els qui han fet seixanta anys, perden-se així el seny i la calma dels vells, els gitanos, talment l'església catòlica abans de l'esventada, els gitanos, dic, tenen els seus consells de vells, amb una justícia de cert més justa que el Tribunal Internacional de La Haia. Trio aquests sentències per no embolicar.

Amb uns jutges d'aquesta mena, no hi ha ventada que pugui arrencar de terra un arbre tan arrelat i capçat. Això no fóra prou, n'hi ha una altra encara de més arrels.

Mireu, germans. Els gitanos són un matriarcat. Recordo aquella gitana de cos abundós, a veles desple-

gades amb vent de popa passant per no sé quin carrer ni de quina vila. Amb aires de reina, que no té més d'una hereva de rei. A casa, la mare gitana regna, regna amb tanta justícia directa que no estalvia mastegots als seus "churumbeles".

Tocant a fons, recordo aquella minyoneta gitana que ballava sola tenint al darrera els edificis fantasmals de la ciutat. Ella i la gitaneria han viscut d'un cant tan fondo que li estripa l'ànima a planys i li fa alçar els braços amb el goig de viure tremolant castanyoles.

Avui, al segle XXI, som al temps de les utopies malmeses. Ni els del Marx han aconseguit el paradís, ni els del Jefferson han trobat la manera de que sigui feliç tot bitxo.

I, vinga, cantem democràcies sense tenir-les. Déu me perdó, que no tot és votar el qui sembla més guapo. Tant de bó els nostres polítics tinguessin el seny i el serený del vell gitano que governa els seus sense papers.

Bisbes, rumieu-vos-ho.

No tot és dret canònic.

Josep M. Ballarín i Monset. Capellà.

LLAGOSTINS

Isabel-Clara Simó

Una ciutadana de Palma va presentar, fa poc, un escrit al jutjat en català, a causa d'unes obres que, al costat de casa seva, posen en perill béns i persones. La resposta de la jutgessa titular és que "desconociendo este tribunal la lengua de la comunidad, preséntense ulteriores escritos en castellano bajo apercibimiento de inadmisión". Vet aquí la prova de l'odi a Espanya que practiquem els malvats catalans. Com que l'Estatut d'Autonomia de les Illes afirma que tots els ciutadans tenen dret a usar la llengua catalana, l'astorada ciutadana s'ha adreçat al Consejo General del Poder Judicial, un membre del qual és el valencià Alfons López Tena; aquest ha escrit a la jutgessa per recordar-li que la frase en qüestió és constitutiva de delicte. No sé què passarà ara, com tampoc no sé res de la importància de les obres en qüestió, que han quedat així en la penombra.

Del País Valencià, per altra banda, m'arriba una feliç idea d'Alfons Llorenç; espero no fomentar l'odi a Espanya que practiquem els catalans en les nostres estones lliures (en les ocupades, estem bombardejant la noble vila de Madrid i atacant amb obusos la bella ciutat de Salamanca): el 10 de juny del 1712 i anant a Barcelona via Vinaròs per sotmetre els catalans, un cop reduït a colònia el País Valencià, el comandant borbònic duc de la Vendôme va voler prendre les aigües a Benassal. Allà va tenir notícia de l'excel·lència dels llagostins locals i, en provar-los, li van agradar tant que se'n va afartar i va morir d'indigestió. Malgrat la poc edificat mort per a un militar, lluny del fragor de la batalla, algú va escriure a la llosa sota la qual està soterrat: "Ingens quem non fama capit, continent urna brevis". En justa compensació, Llorenç proposa que fem una recol·lecta i aixequem un monument al llagostí. Nosaltres, mentre practiquem l'odi a Espanya, ja en tenim experiència, car no endebades a Barcelona hi ha el monument a la gamba de Mariscal; podem, doncs, obrir un concurs d'amants del llagostí i podem erigir-li el monument que es mereix.

Per inaugurar-lo, podem convidar Fraga Iribarne, perquè ell també va fer visites a ETA, però ho va fer mogut per amor a Espanya i no per odi a Espanya com fan alguns, i aleshores podria explicar com ha lluitat per la igualtat entre els llagostins i les llagostines, com ja va fer en ple franquisme amb les dones i els homes. Això diu.

La biblioteca del casal es posa al dia

La Sra. Beatriu Gil d'Oliva ha fet donació per a la nostra biblioteca dels següents llibres:

1. -Introducció de l'economia de Catalunya, per Ramon Trias Farga.
2. -The Client, per John Grisham.
3. -Una Tortuga d'alló més normal, per Gudrun Mebs.
4. -Frena, Candida, frena!!, per Maite Carranza.
5. -Kavik, el gos llop, per Walt Morey.
6. -L'Expedició del Kon-Tiki, per Thor Heyerdahl.
7. -Emboscada en Fort Bragg, per Tom Wolfe.
8. -Història de Catalunya, per Juan Regla.
9. -Ulisses i altres llegendes, per Marta B. Casas.
10. -En Patancras Xinxolaina, per Joles Sennell.
11. -El Detectiu Sherlock Holmes, per Conan Doyle.
12. -Pequeño Roble, per Elena O'Callaghan i Duch.
13. -Crispetes, per la Norma Schewizer d'en pere Pons.
14. -Moguda a la Biblioteca, per Josep Gregon.
15. -De la Terra a la Lluna, per Jules Verne.
16. -El gat, el taxidermista i el Nord-americana, per Mercé Company.
17. -Stars Wars-Episodi num. 1, per Patricia C Wrede.

Moltes gracies Beatriu!!!!!!

A la biblioteca del Casal hi han exemplars de "Una Constitució per Europa" si algú/na esta interessat/da podeu recollir-ne un.

Menjar blanc

Ingredients per a dotze persones

125 g de farina d'arròs

200 g sucre

Un litre de llet

Una branca de de canyella

Canyella en pols

Es posa a bullir mig litre de llet amb el sucre i la branca de canyella i l'altre mig amb la farina d'arròs. Quan arranca el bull es barregen els continguts de les dues cassoles i es mou contínuament perquè no s'acabin fent grumolls fins que queda una crema espessa, com si fos qual-lada. Es deixa refredar a la nevera i quan ja està fresc se li posa per sobre canyella en pols.

EL XAFEC DE VANCOUVER